

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛУГАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ імені Е.О. Дідоренка

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка
(протокол № 6 від 29.12.2016)

Ректор

В.М. Комарницький

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

підготовки доктора філософії

галузь знань – **08 «Право»**

спеціальність – **081 «Право»**

Галузь знань

08 «Право»

(код і назва галузі знань)

Спеціальність	081 «Право» (код і назва спеціальності)
Кваліфікація	ЮРИСТ
Форма навчання	Очна / заочна
Обсяг програми	40 кредитів ЄКТС / 4 роки
Акредитуюча організація	Міністерство освіти і науки України, Україна
Період акредитації	Програма впроваджена в 2017 році
Цикл / рівень	FQ-ЕНЕА – третій цикл, QF-LLL – 8 рівень, НРК – 3 рівень

Сєвєродонецьк

2017

Авторський колектив

Керівник проектної групи

***Карчевський М.В.** – проректор Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, доктор юридичних наук, професор.*

Члени проектної групи

***Письменський Є.О.** – завідувач кафедри загальноюридичних дисциплін, доктор юридичних наук, доцент;*

***Бондар В.С.** – начальник відділу організації наукової роботи, кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник;*

***Наден О.В.** – науковий співробітник відділу організації наукової роботи, доктор юридичних наук, доцент;*

***Беницький О.М.** – завідувач відділення методичного забезпечення навчального процесу навчально-методичного відділу.*

ВСТУП

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка (далі – Університет) є документом, у якому визначено:

- обсяг кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), потрібний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей доктора філософії в галузі права;
- нормативний зміст підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти, сформульований у термінах навчання;
- форми атестації здобувачів третього рівня вищої освіти;
- складові системи внутрішнього забезпечення якості підготовки здобувача третього рівня вищої освіти в університеті.

1. Галузь використання

Освітньо-наукова програма (далі – ОНП) поширюється на структурні підрозділи Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, що надають освітні послуги з підготовки доктора філософії (спеціальність 081 «Право»).

Освітньо-наукова програма призначена для провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти з метою забезпечення здобуття вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» (галузь знань 08 «Право») у Луганському державному університеті внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. Успішне виконання особою освітньо-наукової програми та проведення власного наукового дослідження є підставою для присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Нормативний термін навчання (денна та заочна форми) – чотири роки.

Освітня кваліфікація випускника – доктор філософії в галузі права.

Професійна кваліфікація випускника – 2421.1 – наукові співробітники (правознавство) – передбачає високий рівень знань у галузі права. Його професійні завдання полягають у збільшенні наявного фонду (обсягу) знань, застосуванні певних концепцій, теорій і методів для розв'язання певних проблем чи в систематизованому викладенні дисциплін з права у повному обсязі.

2. Нормативні посилання

Освітньо-наукова програма підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-VII; Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187; Національної рамки кваліфікацій, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів від 23 листопада 2011 року № 1341; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктор наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Державного класифікатора професій ДК 003 – 2010; Переліку наукових спеціальностей, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 вересня 2011 року № 1057 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 1462 від 21.12.2012, Наказом Міністерства освіти і науки № 394 від 06.04.2015).

3. Основні терміни і скорочення

У ОНП терміни вживаються в такому значенні:

аспірант – особа, зарахована до вищого навчального закладу для здобуття ступеня доктора філософії;

ад'юнкт – особа, зарахована до вищого навчального закладу зі специфічними умовами навчання для здобуття ступеня доктора філософії;

галузь знань – основна предметна галузь освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

доктор філософії – освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації в спеціалізованій ученій раді;

здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти для здобуття відповідного ступеня й кваліфікації;

кваліфікація – офіційний результат оцінювання та визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом

навчання на певному рівні вищої освіти;

спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

спеціалізація – складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти;

освітньо-наукова програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, потрібних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

навчальна дисципліна – педагогічно адаптована система понять про явища, закономірності, закони, теорії, методи будь-якої галузі діяльності (або сукупності різних галузей діяльності) з визначенням потрібного рівня сформованості в тих, хто навчається, певної сукупності умінь і навичок;

навчальний план – документ вищого навчального закладу, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного й підсумкового контролю;

нормативний термін навчання – термін навчання за денною (очною) формою, потрібний для засвоєння освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

4. Загальна характеристика освітньо-наукової програми

4.1. **ОНП** має освітню і наукову компоненти, потрібні для засвоєння здобувачами третього рівня вищої освіти теоретичних знань, формування у них професійних умінь та навичок, достатніх для розв'язання комплексних проблем у галузі права, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

4.2. Освітня компонента спрямована на надання аспірантам (ад'юнктам) оптимальних знань і навичок, потрібних для:

- розширення системного наукового світогляду, формування професійної етики та загального культурного кругозору;
- обґрунтованого синтезу власних наукових ідей;
- набуття доктринальних знань у галузі права й вироблення потрібних умінь та навичок самостійної наукової діяльності й продукування нових ідей;
- формування психолого-педагогічних навичок викладання у вищій школі.

№ з/п	Освітня компонента	Кількість кредитів ECTS	Кількість навчальних годин
1.	Обов'язкові навчальні дисципліни	19	570
2.	Цикл фахових (вибіркових) дисциплін	21	630
2.1.	Дисципліни самостійного вибору навчального закладу	6	180
2.2	Дисципліни спеціалізації (за вибором здобувача)	15	450
УСЬОГО		40	1200

1) Освітня компонента (40 кредитів ECTS) охоплює:

- обов'язкові навчальні дисципліни, що передбачають оволодіння загальнонауковими (філософськими), спеціальними та мовними компетентностями, набуття універсальних навичок дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проектами та реєстрації прав інтелектуальної власності тощо;

- дисципліни самостійного вибору навчального закладу, що передбачають набуття умінь і навичок щодо організації та проведення навчальних занять, підвищення професійно-педагогічної компетентності викладача вищого навчального закладу (ВНЗ),

- дисципліни вільного вибору аспіранта (ад'юнкта), що передбачають здобуття глибинних знань зі спеціальності 081 «Право», а також поглиблення знань з обраної наукової спеціальності (відповідного фахового спрямування).

2) Наукова компонента вміщує проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; що разом з теоретичною підготовкою забезпечує відповідний освітньо-науковий рівень, потрібний для успішної підготовки дисертації.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає:

- затвердження теми дослідження та призначення наукового керівника (керівників) ад'юнкта (аспіранта);
- складання індивідуального плану роботи ад'юнкта (аспіранта);
- проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників, оприлюднення результатів дослідження у вигляді наукових статей, доповідей та презентацій;
- оформлення результатів дослідження у вигляді дисертації, яка повинна бути самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Перелік тем дисертаційних робіт та вимоги до їх написання й оформлення розробляються атестаційною комісією, розглядаються та затверджуються вченою радою ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється на весь термін навчання у вигляді індивідуального плану наукової роботи ад'юнкта (аспіранта), який є невід'ємною частиною навчального плану, відповідно до обраної теми наукового дослідження за спеціальністю.

Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми, що супроводжує процес проведення наукового дослідження й теоретичної підготовки, є підготовка наукових статей, доповідей і тез для участі в науково-практичних заходах (зокрема міжнародних); публікація наукових досягнень; публічний захист дисертації в спеціалізованій вченій раді; інші види наукової діяльності, у яких аспірант (ад'юнкт) реалізовує набуті знання, уміння та навички.

5. Зміст освітньо-наукової програми

5.1. Перелік компетентностей та програмні результати навчання подано в додатку А.

5.2. Рекомендований перелік навчальних дисциплін, потрібних для формування освітньої компоненти, подано в додатку Б.

5.3. Анотації дисциплін і послідовність їх викладання подано в Додатку В.

5.4. Тематика наукових досліджень на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти подано в додатку Г.

5.5. Педагогічна практика здобувачів третього освітнього рівня «доктор філософії» проводиться на кафедрі, за якою закріплений аспірант/ад'юнкт.

Зміст і порядок педагогічної практики визначаються програмою, що розробляється відповідною кафедрою та затверджується у встановленому порядку. Загальний обсяг педагогічної практики становить три кредити (90 годин).

6. Складові системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система забезпечення якості вищої освіти в університеті передбачає здійснення таких процедур і заходів, передбачених Законом України «Про вищу освіту»:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного оновлення освітньо-наукових програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів рівня доктора філософії, науково-педагогічних працівників університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті університету та інформаційних стендах тощо;
- 4) підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) удосконалення ресурсів, потрібних для організації освітнього процесу, зокрема самостійної роботи здобувачів третього рівня вищої освіти за кожною освітньою програмою;
- 6) використання інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічного доступу до інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) удосконалення системи запобігання й виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів рівня доктора філософії.

7. Атестація здобувачів третього рівня вищої освіти

7.1. Державна атестація освітньої складової освітньо-наукової програми здійснюється способом складання кваліфікаційних екзаменів з дисциплін загальної та професійної підготовки перед комісією, склад якої затверджується ректором ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка.

7.2. Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради. Вчена рада ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної

спеціальності.

7.3. Стан готовності дисертації аспіранта (ад'юнкта) до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

7.4. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем третього рівня вищої освіти освітньо-наукової програми.

Програмні компетентності та результати навчання

Компетентність	Програмні результати навчання
1. Загальні компетентності	
<p>Обізнаність та розуміння філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку вітчизняної правової науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.</p>	<p>Уміння встановлювати сутнісні закономірності з контексту наявних соціальних та правових процесів. Знання особливостей раціоналістичних та ірраціоналістичних світоглядних і парадигмальних підходів у концептуалізації знань; актуальної проблематики, тенденцій розвитку сучасних філософських теорій; головних глобалізаційних викликів, що виникли перед світовою й українською спільнотами; особливостей та запитів інформаційного суспільства щодо нових потреб інтелектуального та етичного розвитку людини; особливостей та проблем сучасного громадянського, соціального і культурного розвитку, що обумовлені глобалізаційними викликами.</p>
<p>Здатність до абстрактного та аналітичного мислення, критичний аналіз, оцінка й синтез нових і складних ідей.</p>	<p>Уміння інтегрувати загальнонаукові знання, сучасні філософські методи пізнання та парадигмальні підходи в науково-дослідну роботу. Розуміння ролі загальнонаукових знань і сучасних філософських методів пізнання для успішної професійної діяльності; цілісне уявлення про процеси суспільного розвитку; здатність виявляти науковий потенціал проблем, які виникають у професійній діяльності, проводити якісно-кількісний аналіз. Уміння критично оцінювати світоглядно-концептуальні обґрунтування перспектив людського розвитку з урахуванням їхнього гуманістичного та етичного потенціалу. Уміння вести наукову полеміку на підставі знань про філософське розуміння цілей науки та соціальну відповідальність науковця.</p>
<p>Здатність використовувати методологічний інструментарій у</p>	<p>Знання та розуміння методів наукових досліджень та вміння використання їх у</p>

<p>науково-дослідницькій та практичній діяльності; формулювати з нових дослідницьких позицій загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету й значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя, національної чи світової духовної культури.</p>	<p>проведенні досліджень. Уміння кваліфіковано здійснювати побудову емпіричних засад наукових досліджень та проводити перевірку даних за допомогою сучасних наукових методів. Засвоєння сучасних передових концептуальних та методологічних знань у галузі наукової та/або професійної діяльності, а також на межі предметних галузей знань. Уміння обґрунтовувати власну наукову позицію та оцінювати результати своїх наукових досліджень.</p>
<p>Здатність до системного наукового мислення; комплексність та системність у плануванні й проведенні наукової діяльності.</p>	<p>Уміння та навички критично сприймати й аналізувати чужі думки та ідеї для пошуку власних шляхів вирішення проблеми. Уміння визначати проблему та формулювати тему дослідження. Уміння точно та коректно визначати структурні компоненти дослідження (гіпотезу, об'єкт, предмет, мету, завдання). Уміти будувати наукові гіпотези всіх видів і здійснювати їх верифікацію. Уміння та навички організовувати діяльність щодо підготовки та оформлення згідно з чинними вимогами результатів наукових досліджень (наукових статей, тез доповідей, дисертаційних досліджень). Уміння розробляти та реалізовувати проекти, зокрема й власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику й розв'язання значущих правових, соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем.</p>
<p>Здатність до сприйняття, обробки інформації іноземною мовою, що виявляється в різних видах іноземної мовленнєвої діяльності; здійснення наукової комунікації міжнародного співробітництва в усній і письмовій формах.</p>	<p>Знання та розуміння основних морфологічних і синтаксичних категорій іноземного наукового мовлення, ключових характеристик наукового стилю; розуміння детального змісту, структури і композиції основних видів автентичних наукових текстів за фахом з монографій, підручників, газет, науково-популярних і спеціалізованих журналів та Інтернет-видань, знання вимог до укладання академічної та професійної кореспонденції. Уміння й навички використання іноземної мови для представлення наукових</p>

	<p>результатів в усній та письмовій формах, розуміння іншомовних наукових і професійних текстів, уміння та навички спілкування в іншомовному науковому й професійному середовищах.</p>
<p>Здатність до відстоювання власних наукових поглядів, вільної наукової комунікації, усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою.</p>	<p>Знання особливостей побудови наукового тексту, конспектування, анотування, реферування наукових джерел. Засвоєння принципів укладання наукових текстів, їх категорій, ознак, характеристик, структурно-сміслових аспектів і змістовних частин. Використання різних мовних засобів залежно від сфери й мети спілкування. Уміння користуватися термінологічними, енциклопедичними та загальномовними словниками.</p>
<p>Обізнаність і розуміння методологічних, концептуальних засад моделювання та організації освітнього процесу, педагогічної діяльності щодо навчання, виховання, розвитку й професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.</p>	<p>Знання структури вищої освіти в Україні. Знання та вміння використовувати законодавче й нормативно-правове забезпечення вищої освіти. Знання специфіки науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Уміння використовувати сучасні засоби й технології організації освітнього процесу. Знання та вміння використовувати різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами й інноваційні технології формування ціннісних орієнтацій особистості студента. Уміння організовувати різні види педагогічної діяльності у вищій школі, виокремлювати критерії оцінки їх ефективності, готовність визначати особистісну педагогічну позицію як викладача, здатність проектувати та окреслити модель власної педагогічної діяльності у вищій школі, аналізувати педагогічні ситуації та самостійно приймати рішення. Уміння критично аналізувати зміст навчальних дисциплін за фахом та узгоджувати його з набутим досвідом і професійною діяльністю майбутніх фахівців, критично оцінювати власні уміння застосовувати організаційно-методичні форми навчання у вищій школі, аналізувати потреби, інтереси, ставлення</p>

	студентів до навчального процесу, пропонувати ідеї щодо вдосконалення їх знань, умінь.
Оволодіння загальними положеннями про основи академічної доброчесності, порядку реєстрації прав інтелектуальної власності.	Знання сучасних концепцій інтелектуальної власності. Розуміння творчої діяльності як відносин, що регулюються інтелектуальним правом. Знання про право інтелектуальної власності як інститут права та галузь законодавства: суб'єктів, об'єкти та зміст правовідносин у сфері інтелектуальної власності. Розуміння механізмів реалізації суб'єктивних прав у сфері інтелектуальної власності, охорони та захисту прав інтелектуальної власності. Уміння представляти результати досліджень, що стосуються авторського, патентного права, договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в міжнародних рейтингових журналах, порівнювати результати власних досліджень у сфері інтелектуального права зі світовими аналогами, об'єднувати зусилля різних наукових груп для вирішення комплексних завдань авторського права та промислової власності.
Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, зокрема методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації.	Знання методики та алгоритмів обробки даних за допомогою інформаційних технологій. Уміння використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення. Уміти застосувати інформаційні технології в педагогічному процесі вищої школи.
2. Цикл фахових (вибіркових) дисциплін	
Здатність здійснювати пошук, обробку та аналіз фундаментальних праць провідних вітчизняних і зарубіжних учених у галузі дослідження, конструктивно критикувати підходи інших учених.	Знання праць провідних учених, наукових шкіл та фундаментальних праць у галузі дослідження. Знання закономірностей виникнення та функціонування кримінально-правових і кримінально-виконавчих відносин; норм кримінального та кримінально-виконавчого права, що їх регулюють. Знання найбільш передових концептуальних і методологічних теорій у

	галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності й на межі предметних галузей.
Здатність до проведення самостійних досліджень на сучасному науковому рівні, надання власного визначення правовим категоріям, пропозицій щодо вдосконалення правотворчої та правозастосовної діяльності.	<p>Знання сучасних тенденцій створення кримінально-правових та кримінально-виконавчих норм.</p> <p>Розуміння тенденцій підходів до понять злочин, кримінальна відповідальність і покарання. Знання та розмежування властивостей злочинів залежно від характеристик їх складів.</p> <p>Уміння здійснювати кримінально-праву кваліфікацію суспільно-небезпечної поведінки, встановлювати закономірності між структурою кримінального законодавства, його юридичними властивостями й юридичними наслідками, аналізувати залежності.</p> <p>Уміння аналізувати стан кримінально-виконавчого законодавства та вплив його положень на виконання мети покарань осіб, засуджених за вчинення злочинів.</p> <p>Знання щодо сучасного розуміння злочинності й віктимізації, їх детермінантів та заходів запобігання; жертв злочину та особи злочинця, а також наукознавчі проблеми відповідної науки.</p> <p>Уміння враховувати детермінаційні чинники при виробленні кримінологічних заходів запобігання злочинам.</p> <p>Уміння аналізувати правові явища, пов'язані з кримінально-правовою охороною соціальних цінностей у державі щодо їх системності та здатності позитивно вплинути на стан злочинності в державі.</p> <p>Уміння розробляти програмні документи у сфері протидії та запобігання злочинності.</p>
Здатність кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень у наукових статтях і тезах та опублікувати у фахових вітчизняних виданнях, а також у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз.	Уміння подавати результати кримінально-правових, кримінологічних досліджень у міжнародних рейтингових журналах і базах даних, аналізувати, систематизувати, порівнювати відомі та розробляти нові (удосконалені) способи вирішення проблем протидії та запобігання злочинності; порівнювати результати вивчення властивостей суспільно-небезпечних явищ зі світовими аналогами, об'єднувати зусилля різних наукових груп для

	<p>вирішення комплексного завдання. Уміння показувати переваги та потребу кримінально-правових і кримінологічних досліджень у комплексних проектах, проведення освітніх семінарів та шкіл; розробляти альтернативні способи вивчення суспільно-небезпечних явищ, створювати на основі одержаних результатів нові підходи до розроблення програм їх подолання; створювати наукові групи, співпрацювати з органами державної влади для впровадження результатів.</p>
--	--

Рекомендований перелік навчальних дисциплін, потрібних для формування освітньої компоненти

Назва навчальної дисципліни	Шифр навчальних дисциплін	Кількість навчальних кредитів / год.
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ		
Іноземна мова у правових дослідженнях	ОН.01	6 / 180
Теоретичні та філософські проблеми права	ОН.02	5 / 150
Методологія наукової роботи	ОН.03	3 / 90
Науковий стиль української мови та основи редагування наукового тексту	ОН.04	2 / 60
Академічна доброчесність та право інтелектуальної власності	ОН.05	3 / 90
2. ЦИКЛ ФАХОВИХ (ВИБІРКОВИХ) ДИСЦИПЛІН		
2.1. Дисципліни самостійного вибору навчального закладу		
Професійна педагогіка юридичного фаху	ВНЗ.01	3 / 90
Педагогічна практика	ВНЗ.02	3 / 90
Дисципліни спеціалізації (за вибором здобувача) пакет № 1		
Учення про кримінальні правопорушення	ДС.01	4 / 120
Учення про кримінально-правовий вплив	ДС.02	4 / 120
Актуальні проблеми особливої частини кримінального права	ДС.03.	7 / 210
Дисципліни спеціалізації (за вибором здобувача) пакет № 2		
Загальні засади кримінально-виконавчої політики	ДС.01	3 / 90
Актуальні проблеми виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі	ДС.02	6 / 180
Актуальні проблеми виконання покарань, пов'язаних з	ДС.03.	6 / 180

позбавленням волі		
Дисципліни спеціалізації (за вибором здобувача) пакет № 3		
Методологія та методика кримінологічних досліджень	ДС.01	5 / 150
Соціологія кримінальної субкультури	ДС.02	5 / 150
Глобалізація та злочинність	ДС.03.	5 / 150

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

ОН.01. Іноземна мова у правових дослідженнях

Мета курсу: удосконалити набуті вміння перекладу іноземною мовою (англійська) наукової та науково-навчальної літератури; сформувати навички анотування та реферування іноземною мовою; навички з перекладу термінів, а також власних статей іноземною мовою; загальні та професійно-орієнтовані комунікативні мовленнєві компетентності (лінгвістичні, соціолінгвістичні й прагматичні) для забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі в усній і письмовій формах іноземної мови.

Предмет курсу: науковий стиль сучасної іноземної мови.

Зміст дисципліни: Іншомовний науковий текст. Жанри наукових досліджень, підготовлюваних англійською мовою. Композиції видів наукових текстів. Структура абзацу.

Лексико-граматичні особливості іншомовного наукового тексту. Сполучні елементи іншомовного наукового тексту. Міжнародна, або інтернаціональна термінологія та її функції в юридичних текстах. Словники з юридичних проблем.

Написання анотації іноземною мовою до дисертаційної роботи. Письмова та усна презентація науково-проектної роботи іноземною мовою. Правила написання англійського академічного (наукового, професійного) тексту в системі взаємодії між читачем і автором. Прийоми роботи з текстовою інформацією (стаття, документ, книжка) та складовими (заголовок, зміст, анотація).

Науково-ділова комунікація. Концепція академічного письма. Сучасні принципи академічної комунікації. Структура академічного тексту. Особливості організації складного речення в академічному тексті. Структура речень. Суб'єктно-об'єктні зв'язки. Сигнали переходу. Обмеження у використанні тире й двокрапки. Синтаксичний зв'язок у паралельних структурах. Шляхи забезпечення максимальної точності перекладу англійською мовою.

Тренінг у підготовці анотацій до статей за дисертаційною темою.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в I та II семестрах.

ОН.02. Теоретичні та філософські проблеми права

Мета курсу: отримання майбутніми фахівцями філософсько-правових знань, формування у них філософсько-правового способу мислення, адекватного сучасним процесам демократизації суспільства, набуття навичок аналізу реальних правових процесів і вміння приймати обґрунтовані рішення щодо правових проблем.

Предмет курсу: сутність права і закону та механізм виникнення правового закону, а також сутність держави та механізм її перетворення в

правову державу.

Зміст дисципліни: Методологія та інструментарій філософії права. Правова онтологія. Право як феномен культурно-цивілізаційного процесу. Правова гносеологія: парадигма, доктрина, істина в праві. Правова аксіологія. Ціннісний вимір права та система правових цінностей. Правова антропологія. Особистість і право. Філософські аспекти взаємодії права та влади. Діяльність правоохоронних органів як об'єкт філософсько-правового осмислення.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в I та II семестрах.

ОН.03. Методологія наукової роботи

Мета курсу: отримання майбутніми фахівцями знань про особливості наукової діяльності, формування науково-дослідницького мислення та вміння аналізувати соціально-правові явища; стимулювання в майбутніх юристів на основі науково-дослідницького мислення відповідального ставлення до своєї професійної діяльності.

Предмет курсу: основні закономірності наукової діяльності загалом та наукового вивчення злочинності зокрема.

Зміст дисципліни: Поняття, зміст і функції науки. Загальнонаукові та емпіричні методи дослідження. Методологія наукових досліджень. Усезагальний, загальнонаукові та конкретно-наукові методи досліджень. Злочинність як об'єкт наукового вивчення. Науки кримінального циклу. Законодавче забезпечення науково-дослідницької роботи. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». Етапи науково-дослідних робіт: підготовчий, основний, завершальний. Планування науково-дослідної роботи. Вибір та конкретизація теми. Характеристика проблемної ситуації. Формулювання мети та завдань наукового дослідження. Теоретичний апарат дослідження. Розробка робочих гіпотез. Завдання інформаційного забезпечення наукових досліджень. Рациональні прийоми роботи з літературою. Підготовка наукового тексту. Презентація результатів дослідження.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в I семестрі.

ОН.04. Науковий стиль української мови та основи редагування наукового тексту

Мета курсу: закласти основи писемного наукового мовлення в рамках наукової спеціальності; удосконалити набуту мовленнєву культуру та сформувані знання й уміння з продукування наукових текстів за затвердженою темою кандидатського дослідження.

Предмет курсу: науковий стиль української мови.

Зміст дисципліни: З історії формування наукового стилю української мови. Поняття про науковий стиль української мови. Давні книжні традиції в науковому стилі. Розвиток наукового стилю в XIX-поч. XX ст. Науковий стиль у 20-30-х роках XX ст. Сучасні тенденції мовного наукостворення.

Мовні та жанрові особливості наукового стилю.

Абстрагованість наукового стилю. Підкреслена логічність наукового стилю. Точність і однозначність наукового стилю. Якість наукового стилю.

Об'єктивність викладу. Малі й великі жанри наукового стилю (монографія, стаття, реферат, анотація, дисертація, тези). Роль мовної особистості у формуванні наукового стилю.

Терміни як лексичне ядро наукової літератури. Структура юридичних термінів. Частиномовна природа термінів. Мовна генеза термінів. Позиція термінів у структурі речення. Термінологічні галузеві словники. Словники інших типів (енциклопедичні, перекладні тощо).

Формулювання заголовків до наукових текстів.

Поняття «переклад». Теоретичні засади перекладу наукових текстів.

Завдання й принципи наукового редагування. Взаємодія мовного редагування та мовного корегування. Чинні норми української мови як основа мовного корегування.

Тренінг у підготовці малих форм наукової літератури малих жанрів.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в I та II семестрах.

ОН.05. Академічна доброчесність та право інтелектуальної власності

Мета курсу: належно оволодіти знаннями про сутність і стандарти академічної доброчесності в сучасному світі; законодавчі, організаційні та методологічні основи права інтелектуальної власності, оптимальний механізм використання його потенціалу для реального забезпечення академічної доброчесності в освітньому, науковому та творчому просторі України; поглибити навички самостійного наукового мислення.

Предмет курсу: система загальних наукових знань про стандарти академічної доброчесності в сучасному світі, визначена з урахуванням новітніх підходів щодо їх регулювання; законодавчі, організаційні та теоретико-методологічні основи права інтелектуальної власності.

Зміст дисципліни: Академічна доброчесність: поняття, зміст, структура. Міжнародно-правові стандарти академічної доброчесності. Інституційні механізми підтримання академічної доброчесності в країнах розвинутої демократії (США, Велика Британія, ФРН, Франція).

Проблеми забезпечення академічної доброчесності в освітньому, науковому й творчому просторі України.

Роль і значення інтелектуальної діяльності та власності для суспільства. Інтелектуальна діяльність і соціально-економічний прогрес суспільства. Виникнення, становлення й розвиток інтелектуальної власності. Поняття права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності.

Законодавство України про інтелектуальну власність. Міжнародні конвенції про інтелектуальну власність. Паризька конвенція про промислову власність. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Інші міжнародні конвенції та договори.

Поняття авторського права. Види інтелектуальної діяльності, які охороняються авторським правом. Виникнення та здійснення авторського права, межі його чинності. Об'єкти авторського права. Авторське право на аудіовізуальні твори. Об'єкти, на які авторське право не поширюється. Особисті немайнові права. Майнові права автора. Виняткове право на

використання твору. Способи використання твору. Строки чинності авторських прав. Наслідки припинення чинності авторських майнових прав. Обмеження авторських майнових прав. Вільне використання творів без зазначення імені автора. Вільне використання творів для навчання. Об'єкти авторського права. Об'єкти, на які авторське право не поширюється. Основні види творів науки, літератури й мистецтва, що охороняються авторським правом. Похідні твори та компіляції даних.

Поняття і види суміжних прав. Умови охорони суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. Об'єкти суміжних прав. Строк чинності суміжних прав. Забезпечення колективного управління майновими правами авторів.

Поняття промислової власності та її склад. Винахід, корисна модель, промисловий зразок як об'єкти цивільних прав. Суб'єкти права промислової власності. Винахідники, автори промислових зразків, їх правонаступники та спадкоємці. Особисті немайнові права винахідника й автора промислового зразка. Майнові права патентовласника. Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми та засвідчення його набуття. Правова охорона комерційного найменування. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку та строк їх чинності.

Порушення авторського права і суміжних прав. Плагіат. Способи забезпечення позову в справах про порушення авторського права і суміжних прав. Способи цивільно-правового захисту авторського і суміжних прав. Відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в I та II семестрах.

ВНЗ.01. Професійна педагогіка юридичного фаху

Мета курсу: отримання майбутніми фахівцями знань про зміст, структуру, форми та організацію юридичної освіти, формування у них педагогічного способу мислення, набуття навичок постановки та вирішення педагогічних проблем у сфері юридичної освіти.

Предмет курсу: зміст, структура, форми та організація професійної педагогіки юридичного фаху.

Зміст дисципліни: Правова сфера і педагогічна система суспільства. Види зв'язків правоохоронної діяльності з педагогікою. Предмет, цілі, завдання, система юридичної педагогіки. Методологія юридичної педагогіки. Педагогіка правової соціалізації та культури. Система юридичної освіти в Україні. Педагогічні моделі фахівців – випускників юридичних освітніх установ різних рівнів. Професійні вимоги до якості підготовки юристів. Педагогічний процес в юридичній освітній установі. Науково-змістовна складова педагогічного процесу. Технологічна складова освітнього процесу. Організаційна складова освітнього процесу. Управлінська складова освітнього процесу. Контроль педагогічного процесу. Основи методики викладання юридичних дисциплін.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в I та II семестрах.

ПАКЕТ № 1
(за вибором здобувача)

ДС.01. Учення про кримінальні правопорушення

Мета курсу: належно оволодіти знаннями про сучасний стан і розвиток учення про кримінальне правопорушення, засвоїти пріоритети та принципи кримінально-правового регулювання, установити значення науки кримінального права для законотворчої та правозастосовної діяльності в цій сфері; поглибити навички самостійного наукового мислення.

Предмет курсу: система загальних наукових знань про кримінальне правопорушення, визначена з урахуванням сучасних підходів до оцінки відповідної царини кримінально-правових явищ, переосмислення теоретичних положень про їхню суть, кардинальні перетворення, що здійснюються в усіх сферах життєдіяльності українського суспільства та основні, фундаментальні закономірності виникнення, функціонування й розвитку вчення про кримінальне правопорушення.

Зміст дисципліни: Кримінальне правопорушення і злочин. Кримінальне правопорушення і кримінальний проступок. Залежність поняття кримінального правопорушення від соціально-економічних відносин, що існують у суспільстві на певному етапі його розвитку. Історично мінливий характер кримінального правопорушення. Підходи до визначення поняття злочину. Криміналізація та декриміналізація суспільно небезпечних діянь. Визначення поняття злочину за КК України. Ознаки злочину (суспільна небезпека, протиправність, винність, караність), їхній зміст. Місце злочину в системі правопорушень. Відмежування злочину від інших правопорушень та від правомірної поведінки. Малозначне діяння. Критерії класифікації злочинів. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості. Інші види злочинів.

Складу злочину. Елементи (об'єкт складу злочину, об'єктивна сторона складу злочину, суб'єкт складу злочину, суб'єктивна сторона складу злочину), основні та факультативні ознаки складу злочину. Функції складу злочину. Види складів злочину. Співвідношення понять злочину і складу злочину. Склад злочину та кримінально-правова кваліфікація.

Стадії вчинення злочину. Закінчений злочин. Незакінчений злочин, його види та відмінність від закінченого. Готування до злочину. Відмежування готування до злочину від виявлення наміру («голого умислу»). Кримінально-правове значення виявлення наміру («голого умислу»). Види готування. Замах на злочин. Види замаху на злочин (закінчений і незакінчений). Непридатний замах: його види та значення. Відмежування замаху на злочин від готування до злочину та закінченого злочину. Кримінальна відповідальність за незакінчений злочин. Особливості кваліфікації незакінченого злочину. Добровільна відмова при незакінченому злочині. Виключення кримінальної відповідальності через добровільну відмову. Наслідки добровільної відмови від доведення злочину до кінця. Відмінність добровільної відмови від дієвого каяття.

Співучасть у злочині. Відмінність співучасті від необережного співзаподіяння. Види співучасників. Виконавець (співвиконавець, посередній

виконавець). Організатор. Підбурювач. Пособник. Підстави та межі кримінальної відповідальності співучасників. Особливості кваліфікації діянь співучасників. Форми співучасті в кримінальному праві. Вчинення злочину групою осіб без попередньої змови. Вчинення злочину групою осіб за попередньою змовою. Вчинення злочину організованою групою. Вчинення злочину злочинною організацією. Відмінність групи осіб за попередньою змовою від організованої групи, організованої групи від злочинної організації. Особливості кваліфікації діянь співучасників за різних форм співучасті. Співучасть у злочині зі спеціальним суб'єктом. Провокація злочину. Експес виконавця (співучасника). Безнаслідкова співучасть у злочині. Невдале підбурювання або пособництво. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи й злочинної організації. Особливості добровільної відмови співучасників. Причетність до злочину та її види. Відмежування причетності від співучасті.

Множинність злочинів, її ознаки. Значення множинності злочинів у кримінальному праві. Види множинності злочинів. Поняття одиничного злочину, його види. Простий одиничний злочин. Ускладнений одиничний злочин (триваючий, продовжуваний, складений). Повторність злочинів, її ознаки. Види повторності злочинів. Відмежування повторності від інших видів множинності злочинів. Правові наслідки повторності злочинів. Сукупність злочинів, її ознаки. Види сукупності злочинів. Відмежування сукупності від інших видів множинності злочинів і складених злочинів. Правові наслідки сукупності злочинів. Рецидив злочинів, її ознаки. Види рецидиву злочинів. Відмежування рецидиву від інших видів множинності злочинів. Правові наслідки рецидиву злочинів.

Обставини, що виключають злочинність діяння. Соціально-правова природа цих обставин. Необхідна оборона. Уявна оборона. Затримання особи, яка вчинила злочин. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або доручення. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності, організованої групи чи злочинної організації. Інші обставини, що виключають злочинність діяння (згода «потерпілого», реалізація політичних прав, застосування агентом держави вогнепальної зброї, спеціальних засобів чи фізичної сили, заходи з попередження чи розкриття злочинів).

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в II та III семестрах.

ДС.02. Учення про кримінально-правовий вплив

Мета курсу: належно оволодіти знаннями про основні тенденції, закономірності розвитку кримінального законодавства та проблеми його застосування щодо кримінально-правового впливу на осіб, які вчинили суспільно небезпечні діяння; поглибити навички самостійного наукового мислення.

Предмет курсу: система загальних наукових знань про заходи кримінально-правового впливу.

Зміст дисципліни: Загальні засади кримінально-правового впливу за

законодавством України. Досвід зарубіжних держав у регулюванні та застосуванні заходів кримінально-правового впливу.

Поняття, система та заходи кримінально-правового впливу. Кримінально-правовий вплив на злочини (злочинність) та кримінально-правовий вплив за відсутності складу злочину. Каральні й некаральні заходи кримінально-правового впливу. Примус та заохочення як парні способи реалізації кримінально-правового впливу. Заходи кримінально-правового впливу, які застосовують у межах кримінальної відповідальності та поза нею.

Кримінальна відповідальність як типовий захід кримінально-правового впливу. Поняття та ознаки кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність та кримінально-правові відносини. Суб'єкти та зміст кримінально-правових відносин.

Проблеми застосування окремих заходів кримінально-правового впливу.

Покарання та його призначення. Еволюція кримінальних покарань та ефективність їх застосування. Диференціація покарання. Проблема смертної кари. Загальні та спеціальні засади призначення покарання.

Загальні види звільнення від кримінальної відповідальності. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від покарання та його відбування. Співвідношення звільнення від кримінальної відповідальності й звільнення від покарання та його відбування. Види звільнення від покарання та його відбування.

Судимість. Примусові заходи медичного характеру. Примусові заходи виховного характеру. Примусове лікування. Спеціальна конфіскація. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Особливості кримінально-правового впливу на неповнолітніх.

Здобутки науки кримінального права в удосконаленні заходів кримінально-правового впливу.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в III семестрі.

ДС.03. Актуальні проблеми особливої частини кримінального права

Мета курсу: належно оволодіти знаннями про сучасний стан і розвиток особливої частини кримінального права, засвоїти пріоритети, передумови, підстави й принципи криміналізації та декриміналізації діянь, установити значення науки кримінального права для законотворчої та правозастосовної діяльності в цій сфері; поглибити навички самостійного наукового мислення.

Предмет курсу: система загальних наукових знань про особливу частину кримінального права, визначена з урахуванням сучасних підходів до оцінки діянь як злочинів, переосмислення теоретичних положень про їхню суть, кардинальні перетворення, що здійснюються в усіх сферах життєдіяльності українського суспільства та основні, фундаментальні закономірності виникнення, функціонування й розвитку особливої частини кримінального права.

Зміст дисципліни: Загальна характеристика особливої частини кримінального права. Поняття, ознаки, система та значення особливої частини

кримінального права України. Наскрізнi проблеми побудови особливої частини кримінального законодавства України.

Злочини проти життя й здоров'я особи. Злочини проти волі, честі та гідності особи. Злочини проти статевої свободи й статевої недоторканності особи. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина. Злочини проти власності. Злочини у сфері господарської та пов'язаної з нею діяльності. Злочини у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Корупційні злочини та злочини, що сприяють корупції. Злочини у сфері використання комп'ютерів, комп'ютерних систем і мереж та мереж електрозв'язку. Злочини проти загальної громадської безпеки. Злочини проти безпеки виробництва. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Злочини проти докiлля. Злочини проти громадського порядку та моральності. Злочини проти здоров'я населення. Злочини проти основ національної безпеки та злочини проти безпеки держави. Злочини проти порядку управління (авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян). Злочини проти правосуддя. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в III семестрі.

ПАКЕТ № 2

(за вибором здобувача)

ДС.01. Загальні засади кримінально-виконавчої політики

Мета курсу: належно оволодіти знаннями про сучасний стан і розвиток кримінально-виконавчого права, засвоїти пріоритети й тенденції кримінально-виконавчої політики, установити значення науки кримінально-виконавчого права для законотворчої та правозастосовної діяльності в цій сфері; поглибити навички самостійного наукового мислення.

Предмет курсу: система загальних наукових знань про загальні засади кримінально-виконавчої політики, визначена з урахуванням сучасних підходів до її здійснення, переосмислення теоретичних положень про предмет, завдання та методи такої політики; основні, фундаментальні закономірності виникнення, функціонування та розвитку кримінально-виконавчого права.

Зміст дисципліни: Кримінально-виконавча політика в Україні як складова частина політики в галузі боротьби зі злочинністю та соціальної політики держави загалом. Цілі, завдання та методи кримінально-виконавчої політики. Фактори, що впливають на її формування та розвиток. Суб'єкти формування та розвитку кримінально-виконавчої політики, її форми й механізм реалізації.

Кримінально-виконавче право як галузь права. Ознаки кримінально-виконавчого права. Виникнення кримінально-виконавчого права. Предмет і методи кримінально-виконавчого права України. Завдання й головні функції кримінально-виконавчого права та їхня реалізація в діяльності органів та

установ виконання покарань. Принципи кримінально-виконавчого права, його поняття. Система кримінально-виконавчого права. Загальна та Особлива частини, їхні особливості та взаємозв'язок. Кримінально-виконавче право в системі права України. Кримінально-виконавче право й суміжні галузі права: конституційне право, кримінальне процесуальне право, кримінальне право, адміністративне право, міжнародне право тощо. Роль кримінально-виконавчого права в побудові громадянського суспільства, соціальної, правової, демократичної держави.

Становлення та розвиток кримінально-виконавчого законодавства України. Його вдосконалення в умовах правової реформи. Система кримінально-виконавчого законодавства. Конституція України як джерело кримінально-виконавчого права України. Особливості окремих положень Конституції України, що мають кримінально-виконавчий зміст. Кримінально-виконавчий кодекс як основне джерело кримінально-виконавчого права України. Проблема наступності кримінально-виконавчого законодавства. Нормативно-правові акти, що регулюють кримінально-виконавчі правовідносини. Міжнародні договори як джерела кримінально-виконавчого права України. Проблема імплементації положень міжнародних договорів у вітчизняне кримінально-виконавче законодавство. Поняття кримінально-виконавчої норми та особливості її структури. Кримінально-виконавче право зарубіжних держав як предмет дослідження вітчизняної науки кримінально-виконавчого права. Література з курсу, її використання з урахуванням наукових інтересів дослідника та суспільних пріоритетів.

Проблеми ресоціалізації засуджених. Застосування засобів виправлення й ресоціалізації засуджених. Надання допомоги засудженим у трудовому та побутовому влаштуванні. Надання допомоги особам, звільненим з місць відбування покарання. Контроль за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в III семестрі.

ДС.02. Актуальні проблеми виконання покарань, не пов'язаних із позбавленням волі

Мета курсу: належно оволодіти знаннями про сучасний стан правового регулювання виконання покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, засвоїти пріоритети та тенденції його подальшого розвитку, установити значення науки кримінального права для законотворчої та правозастосовної діяльності в цій сфері; поглибити навички самостійного наукового мислення.

Предмет курсу: система загальних наукових знань про виконання покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, визначена з урахуванням сучасних підходів до його регулювання, комплекс теоретичних положень щодо особливостей виконання покарань, не пов'язаних із позбавленням волі; основні, фундаментальні закономірності виникнення, функціонування та розвитку кримінально-виконавчого права у сфері виконання зазначеної категорії покарань.

Зміст дисципліни: Види та загальна характеристика покарань, не

пов'язаних з позбавленням волі.

Штраф. Добровільний порядок сплати штрафу. Порядок розстрочки та відстрочки сплати штрафу. Заміна штрафу на інший вид покарання. Відповідальність за ухилення від сплати штрафу. Проблемні питання виконання штрафу в Україні та шляхи їхнього вирішення.

Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Органи та службові особи, уповноважені на виконання цього покарання.

Позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю. Органи та службові особи, уповноважені на виконання цього покарання. Відповідальність за ухилення від покарання у вигляді позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю.

Громадські роботи. Повноваження кримінально-виконавчої інспекції та органів місцевого самоврядування при виконанні цього покарання. Засоби заохочення та стягнення, що застосовуються до засуджених. Відповідальність за порушення порядку та умов відбування громадських робіт. Проблемні питання виконання громадських робіт в Україні та шляхи їх вирішення.

Виправні роботи. Повноваження кримінально-виконавчої інспекції. Обов'язки засудженого та власника або уповноваженого ним органу підприємства, установи чи організації за місцем відбування виправних робіт. Умови відбування виправних робіт. Засоби заохочення та стягнення, що застосовуються до засуджених. Відповідальність за ухилення від відбування виправних робіт. Звільнення від відбування цього виду покарання.

Службові обмеження для військовослужбовців. Засоби заохочення та стягнення, що застосовуються до засуджених. Звільнення від відбування цього покарання.

Конфіскація майна. Відповідальність за ухилення від виконання цього покарання. Проблемні питання виконання конфіскації майна в Україні та шляхи їх вирішення.

Арешт. Арештні доми в Україні. Права та обов'язки засуджених до арешту, їх залучення до праці, матеріально-побутове та медичне обслуговування. Соціально-психологічна робота із засудженими до арешту, застосування до них заходів заохочення та стягнення. Особливості відбування арешту військовослужбовцями. Відмежування арешту від позбавлення волі на певний строк.

Обмеження волі, соціальна та правова обумовленість його запровадження. Порядок та умови виконання покарання у вигляді обмеження волі. Місця відбування обмеження волі. Правовий статус засуджених до обмеження волі. Права та обов'язки адміністрації виправних центрів і власника або уповноваженого ним органу підприємства, установи або організації за місцем роботи засуджених. Умови праці засуджених до обмеження волі, їхнє медичне обслуговування та матеріально-технічне забезпечення. Соціально-виховна робота із засудженими до обмеження волі. Застосування до них заходів заохочення та стягнення.

Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Місця

відбування цього виду покарання, направлення до них засуджених військовослужбовців. Правовий статус засуджених до тримання в дисциплінарному батальйоні. Режим у дисциплінарному батальйоні, його основні вимоги. Залучення засуджених військовослужбовців до праці, їхнє військове навчання й соціально-виховна робота з ними. Застосування до засуджених військовослужбовців заходів заохочення та стягнення, їхнє матеріально-побутове та медичне забезпечення. Звільнення від відбування покарання та направлення для подальшого проходження строкової служби.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в II та III семестрах.

ДС.03. Актуальні проблеми виконання покарань, пов'язаних із позбавленням волі

Мета курсу: належно оволодіти знаннями про сучасний стан правового регулювання виконання покарань, пов'язаних із позбавленням волі, засвоїти пріоритети та тенденції його подальшого розвитку, установити значення науки кримінального права для законотворчої та правозастосовної діяльності в цій сфері; поглибити навички самостійного наукового мислення.

Предмет курсу: система загальних наукових знань про виконання покарань, пов'язаних із позбавленням волі, визначена з урахуванням сучасних підходів до його регулювання, комплекс теоретичних положень щодо особливостей виконання покарань, пов'язаних із позбавленням волі; основні, фундаментальні закономірності виникнення, функціонування та розвитку кримінально-виконавчого права у сфері виконання зазначеної категорії покарань.

Зміст дисципліни: Соціальні аспекти, кримінально-правова характеристика позбавлення волі. Позбавлення волі та довічне позбавлення волі. Класифікація засуджених до позбавлення волі, її мета, значення та критерії. Порядок прийняття засуджених до позбавлення волі до виправних і виховних колоній. Тримання засуджених у колоніях. Структурні дільниці виправних і виховних колоній. Облік засуджених в установах з виконання покарань, його види. Переведення засуджених до позбавлення волі, їх види та порядок застосування.

Режим у колоніях та його основні вимоги. Засоби забезпечення режиму в колоніях. Оперативно-розшукова діяльність у колоніях. Застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї.

Правовий статус засуджених до позбавлення волі, його особливості. Придбання засудженими до позбавлення волі продуктів харчування, предметів першої потреби, літератури й письмового приладдя. Побачення засуджених до позбавлення волі з родичами, адвокатами та іншими особами. Телефонні розмови. Короткочасні виїзди за межі виправних і виховних колоній. Одержання засудженими до позбавлення волі посилок (передач) і бандеролей. Листування засуджених до позбавлення волі. Проблеми матеріально-побутового та медико-санітарного забезпечення засуджених до позбавлення волі й шляхи їхнього вирішення. Виконання примусового лікування.

Додержання міжнародних стандартів під час виконання покарання у вигляді позбавлення волі на певний строк.

Залучення засуджених до позбавлення волі до суспільно корисної праці. Умови праці засуджених до позбавлення волі, її оплата. Перелік професій і посад, на яких заборонено використовувати працю засуджених до позбавлення волі. Відрахування, що здійснюються із заробітку та інших доходів засуджених. Пенсійне забезпечення засуджених до позбавлення волі.

Соціально-виховна робота із засудженими. Основні напрями, форми й методи соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі. Загальноосвітнє та професійно-технічне навчання осіб, засуджених до позбавлення волі на певний строк, його цілі, значення та організація. Самодіяльні організації засуджених у місцях позбавлення волі, цілі їхнього створення та принципи участі в них засуджених. Залучення громадських та релігійних організацій до процесу виправлення й ресоціалізації засуджених до позбавлення волі. Організація душпастирської опіки засуджених. Вільний час засуджених до позбавлення волі, його використання. Заохочення та стягнення, що застосовують до засуджених до позбавлення волі на певний строк. Відповідальність осіб, засуджених до позбавлення волі.

Особливості відбування позбавлення волі на певний строк у виправних колоніях мінімального, середнього та максимального рівнів безпеки. Особливості відбування покарання у виховних колоніях. Відбування покарання засудженими вагітними жінками, матерями-годувальницями й жінками, які мають дітей віком до трьох років.

Особливості відбування покарання у вигляді довічного позбавлення волі. Місця відбування покарання у вигляді довічного позбавлення волі. Порядок і умови виконання та відбування покарання у вигляді довічного позбавлення волі. Зміна умов тримання засуджених до довічного позбавлення волі. Особливості виконання та відбування покарання жінками, засудженими до покарання у вигляді довічного позбавлення волі.

Соціально-виховна робота й освітня діяльність із засудженими до довічного позбавлення волі. Особливості залучення цієї категорії засуджених до роботи. Застосування заходів заохочення та стягнення до засуджених, які відбувають довічне позбавлення волі.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в III семестрі.

ПАКЕТ № 3

(за вибором здобувача)

ДС.01. Методологія та методика кримінологічних досліджень

Мета курсу: отримання майбутніми фахівцями знань з методології та методики кримінологічних досліджень, формування у них дослідницького способу мислення, адекватного сучасній злочинності, набуття навичок збору даних та аналізу реальних кримінальних процесів.

Предмет курсу: сутність теоретичної підготовки кримінологічного дослідження, основні методи збору первинних даних про злочинність, обробка

й аналіз кримінологічної інформації.

Зміст дисципліни: Поняття кримінологічної інформації. Теоретична підготовка дослідження. Методологія кримінологічного дослідження. Програма дослідження. Специфіка об'єкта і предмета кримінологічного дослідження. Проблеми виміру кримінальних явищ. Методика дослідження. Специфіка методичного інструментарію кримінологічного дослідження. Вивчення документів, опитування, спостереження, експеримент, соціометрія, фокус-групи в кримінологічних дослідженнях. Обробка і аналіз даних дослідження.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в II та III семестрах.

ДС.02. Соціологія кримінальної субкультури

Мета курсу: отримання майбутніми фахівцями знань щодо змісту, структури та функціонування кримінальної субкультури, формування у них розуміння зв'язків кримінальної субкультури зі злочинною поведінкою, набуття навичок дій з мінімізації впливу кримінальної субкультури на суспільство.

Предмет курсу: кримінальна субкультура як ціннісно-нормативна система відтворення злочинності, зміст, структура та функціонування кримінальної субкультури.

Зміст дисципліни: Поняття субкультури. Контркультура, антикультура, її основні прояви. Кримінальна субкультура. Норми, цінності й поняття злочинного світу. Основні функції кримінальної субкультури: інтеграційна, комунікативна, регулятивна. Кримінальна соціалізація. Етапи криміналізації особистості. Кримінальна субкультура й молодь. Роль ЗМІ в поширенні кримінальної субкультури. Стратифікація й мобільність у середовищі злочинців. Система статусів і ролей кримінальної субкультури. Еліта й аутсайтери злочинного світу. Фактори мобільності злочинців. Суспільна протидія кримінальній субкультурі.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в III семестрі.

ДС.03. Глобалізація та злочинність

Мета курсу: отримання майбутніми фахівцями знань щодо змісту еволюції злочинності в сучасному світі, формування у них розуміння зв'язків злочинності з глобалізаційними процесами, набуття навичок аналізу кримінальних явищ у глобальному контексті.

Предмет курсу: глобалізація як універсальний процес розвитку людства та її кримінальні супутні явища, міжнародна співпраця в подоланні кримінальних наслідків глобалізації.

Зміст дисципліни: Взаємозв'язок кримінальних явищ із загально соціальними тенденціями розвитку. Глобалізація кримінальних процесів. Транснаціональна злочинність. Міжнародний тероризм та екстремізм. Еволюція комп'ютерної злочинності. Міжнародний досвід контролю кримінальної динаміки. Комісія ООН з попередження злочинності та карного правосуддя. Міжнародне кримінологічне товариство. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол). Інтерпол і Україна.

Місце в структурно-логічній схемі: викладається в III семестрі.

Тематика наукових досліджень на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 081 «Право»

- Сучасна кримінально-правова політика України.
- Форми існування кримінального права.
- Система заходів кримінально-правового впливу.
- Кримінально-правова протидія злочинам проти людини.
- Кримінально-правова охорона господарської діяльності.
- Кримінально-правова охорона службової та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг.
- Кримінально-правова охорона безпеки держави.
- Кримінально-правова охорона громадської безпеки.
- Кримінально-правова охорона правосуддя.
- Правосвідомість та злочинність (регіональний аспект).
- Латентність різних видів злочинів (регіональний аспект) .
- Віктимологічні аспекти злочинності (регіональний аспект).
- Кримінальна субкультура та злочинність (регіональний аспект).
- Кримінологічні аспекти європейської інтеграції України.
- Кримінологічна характеристика хабарництва та корупції в регіоні.
- Посередництво (медіація) як елемент профілактики злочинності.
- Вплив процесів глобалізації на злочинність в Україні.
- Сучасна кримінально-виконавча політика України.
- Проблеми ресоціалізації засуджених.
- Правове регулювання виконання покарань, не пов'язаних з ізоляцією засуджених.
- Правове регулювання виконання покарань, пов'язаних із позбавленням волі.
- Зарубіжний досвід виконання покарань, його міжнародно-правові стандарти.

**Гарант освітньої програми
проректор**

М.В. Карчевський